

Oponentský posudek
na diplomovou práci Bc. Igora Dostalíka
o Arabské vojenské hodnosti

Bc. Igor Dostalík si pro svou diplomovou práci zvolil aktuální téma, zaměřené na analýzu vojenských hodností v arabských zemích. Vzhledem k historickému i současnému politickému významu armády a zejména jejího důstojnického sboru je zpracování zvolené tematiky velmi důležitá a potřebná. Vzhledem k celkovému pojetí práce lze konstatovat, že volba tématu diplomové práce byla správná.

Kolega Dostalík se ve své diplomové práci pokusil podat ucelený pohled na studovanou problematiku kombinací lingvistického a historického postupu. Struktura práce se vyznačuje jasnou koncepcí zvoleného tématu, odrážející se v členění jednotlivých kapitol a v celkové vyváženosti a proporcionalitě jednotlivých částí práce. Autor se drží hlavní linie výkladu. Proto se diplomová práce vada do určitého výzkumu moderních i současných politických systémů na Blízkém východě.

V úvodu své práce autor stanovil cíl zpracování tématu, zvolnil strukturu práce a provedl kritický rozbor použitých pramenů a literatury. Heuristická základna diplomové práce je velmi rozsáhlá a vysoce reprezentativní, zahrnuje prameny a literaturu v arabštině, angličtině a češtině. Po formální stránce se diplomová práce vyznačuje solidností, technická stránka zpracování je na vysoké úrovni. Členění jednotlivých kapitol je logické a vychází z chronologického a zejména věcného principu.

K obsahové stránce nemám zásadních připomínek. Diplomová práce je rozčleněna do pěti kapitol. První úvodní kapitola se stručně zabývá obecnou definicí vojenských hodností a jejich historickým nástěnem, přičemž vychází z vzoru francouzské armády zejména v době napoleonské. Samozřejmě podrobnějším náhledu by bylo dobré zhodnotit i vliv této válečné války na formování moderních armád, kdy s modernizací výzbroje (odlehčení mužů a odstranění vidlic, nahrazení kopinů bajonety, zrychlení palby a přechod od doutňákových ke klesacím zámčům) se změnila taktika boje (lineární taktika, salvy ve stoje i vleče) s výrazným vztahem k logistice důstojnického sboru a jeho organizační strukturu. Kapitola je doplněna o poznámku k výkladu hodností.

Druhá kapitola je zaměřena na analýzu organizace prvních arabsko-muslimských armád v době Proroka Muhammada, době umajjovské a abbásovské, a poté přechází na mamlúcké armády v Egyptě. Stálo by za zamyšlením, zda máme možnost nahlédnout též na strukturu armád některých arabských dynastií Fátimovců. Třetí kapitola rozebírá organizační struktury a vojenské hodnosti v osmanské armádě, a to zejména v rámci armádních reforem sultána Mahmuda II. po likvidaci janíčarů v roce 1826. Zde stojí za zmínku, že vojenské hodnosti mají své ekvivalenty ve státní správě podobně, jako tomu bylo v carském Rusku. V tradici osmanské armády se setkáváme s vojensko-administrativními hodnostmi *paša* (třetí kategorie) a *bey*, které se například v Egyptě přenesly do titulů státní správy (ministr-paša, náměstek ministra-bej).

Velmi zajímavá je čtvrtá kapitola, kde se autor věnuje vývoje armády v Egyptě od doby Muhammada Alího do současnosti, což bylo určující pro označení vojenských hodností v dalších arabských zemích. Pátá kapitola překládá detailní pohled vojenských hodností v ostatních arabských zemích. Není mi zcela jasný princip seřazení jednotlivých zemí, zejména

teritoriální (Súdán, arabský Ma-riq, arabský Maghrib). Z hlediska arabizace vojenských hodností je nejvýznamnější há-imovský Irák, ke králi Faj al I. od nástupu na trůn v roce 1921 systematicky usiloval o vybudování a zvtěžení národní armády na bázi důstojníků arabské nacionalistické organizace al-Ahd z roku 1913. Byl to právě Irák, kde armádní důstojníci poprvé vstoupili do politiky vojenským převratem v roce 1936, přičemž další úspěšné převraty následovaly v letech 1938, 1941, 1958, 1963 (dvakrát) a 1968 (dvakrát). V závěru kolega Dostalík stručně shrnuje výsledky svého výzkumu.

Závěrem lze konstatovat, že Bc. Igor Dostalík ve své diplomové práci prokázal schopnost samostatné práce na zadané problematice. Práce splňuje požadavky standardně kladené na diplomovou práci. Z těchto důvodů jeho diplomovou práci **doporuji přijmout k obhajobě a navrhuji hodnocení výborné**. Dle mého názoru je tato práce na takové úrovni, že splňuje kritéria rigorózní práce, a proto rovněž doporučuji, aby byla uznána jako práce rigorózní.

Prof. PhDr. Eduard Gombár, CSc.
oponent

V Brně, dne 20. srpna 2019